ข้อกำหนด เกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : การปฏิบัติการทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP: Seed)

ลำดับข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
1. พื้นที่ปลูก	✓พื้นที่นาติดต่อกันหรือใกล้เคียง เนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 50 ไร่ เป็นที่ราบลุ่ม สามารถควบคุมระดับน้ำได้ ✓มีเส้นทางคมนาคม ✓ดินมีความอุดมสมบูรณ์สม่ำเสมอทั่วแปลง สามารถอุ้มน้ำได้ดี ✓ ไม่เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการสูญเสียคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ✓ พื้นที่นาต้องปลูกข้าวพันธุ์เดียวกับที่ปลูกในฤดูก่อน หากไม่ใช่ต้องมีข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการกำจัดพันธุ์ปน	✍ตรวจพินิจสภาพแวดล้อม หากอยู่ในสภาวะเสี่ยงให้ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพดิน ✍ตรวจบันทึกประวัติการเพาะปลูก
2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์	✓เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ✓ใช้เมล็ดพันธุ์ตรงตามพันธุ์ โดยมีเมล็ดพันธุ์อื่นปนได้ไม่เกินร้อยละ 0.2 โดยน้ำหนัก และมีความงอกไม่ต่ำกว่า 80% ✓หากเกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์เอง ต้องผ่านการรับรองการผลิตเมล็ดพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร หรือกรมการข้าว หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย	✍ตรวจเอกสารรับรอง
3.การเตรียมดิน การปลูกและการดูแลรักษา	✓มีการเตรียมดินที่ดี ปรับพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอ เพื่อลดปริมาณวัชพืช ข้าวเรื้อ และข้าวพันธุ์อื่นปนอย่างถูกต้อง ✓ ปลูกในช่วงเวลาที่เหมาะสม ✓ มีการกำจัดวัชพืชที่ดี ไม่มีวัชพืชขึ้นรบกวน หรือมีน้อยกว่า 20% ของพื้นที่ ✓ มีการใส่ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องทั้งอัตราและเวลาที่ใส่ / มีการปรับปรุงดิน ✓มีการจัดการน้ำอย่างเหมาะสมในช่วงสร้างรวงอ่อนและออกดอก	✍ตรวจพินิจสถานที่ ✍ตรวจบันทึกข้อมูล
4. การผลิตให้ปลอดจากพันธุ์ปน	✓ไม่ทำการปลูกซ่อมโดยใช้เมล็ดพันธุ์จากแหล่งอื่น ✓มีการตรวจถอนพันธุ์ปนไม่น้อยว่า 3 ครั้ง ในระยะที่สำคัญ คือ ระยะกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะข้าวโน้มรวง และระยะเมล็ดสุกแก่ ✓ยอมให้มีข้าวพันธุ์อื่นปนไม่เกินร้อยละ 0.5 (หรือ 1 : 200 ต้น)	✍ตรวจบันทึกข้อมูลการปลูกและการตรวจตัดพันธุ์ปน ✍สุ่มตรวจจำนวนข้าวปน

ลำดับข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	✓เก็บเกี่ยวในระยะที่เหมาะสม (หรือหลังวันออกดอก 25-35 วัน) ✓ลดความชื้นหลังนวดให้เมล็ดพันธุ์มีความชื้นไม่เกิน 12% กรณีที่ใช้เครื่องเกี่ยวนวด ให้ลดความชื้นภายใน 24 ชั่วโมงหลังการเก็บเกี่ยว ✓อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว การนวด ภาชนะบรรจุ และวิธีการเก็บเกี่ยวต้องสะอาด ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคุณภาพหรือเกิดสิ่งแปลกปลอมในผลผลิต	✍ตรวจสอบบันทึกการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ✍ตรวจพินิจอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ ขั้นตอน และวิธีการเก็บเกี่ยว
6. การเก็บรักษาและการขนย้ายผลิตผลภายในแปลง	✓สถานที่เก็บรักษาต้องสะอาด และถูกสุขลักษณะ มิดชิด มีการระบายอากาศดี สามารถปกป้องอันตรายจากสภาพแวดล้อม และป้องกันการเข้าทำลายของโรค แมลง และศัตรูพืชอื่นๆ ✓สภาพการเก็บเป็นสัดส่วน สามารถป้องกันการปนจากข้าวพันธุ์อื่น ✓อุปกรณ์และพาหนะในการขนย้ายต้องสะอาดปราศจากการปนเปื้อนสิ่งอันตรายและสามารถป้องกันการปนจากข้าวพันธุ์อื่น ✓ต้องขนย้ายผลิตผลอย่างระมัดระวัง ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย จะต้องมีการติดรหัสหรือเครื่องหมายแสดงรุ่นที่เก็บเกี่ยว หรือแหล่งที่เก็บเกี่ยว	✍ตรวจพินิจสถานที่ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ ขั้นตอนและวิธีการขนย้ายผลิตผล
7. การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลคุณภาพ	✓การปฏิบัติและการจัดการตามแผนควบคุมการผลิต ✓คัดแยกผลิตผลด้อยคุณภาพไว้ต่างหาก	✍ตรวจสอบบันทึกข้อมูลการปฏิบัติและการจัดการเพื่อให้ได้ผลิตผลคุณภาพ ✍ตรวจพินิจผลการคัดแยก
8. การบันทึกข้อมูล	ต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ ✓ประวัติการเพาะปลูก ✓การเตรียมดิน การปลูกและดูแลรักษา ✓การตรวจตัดพันธุ์ปน ✓การกำจัดวัชพืช ✓การสำรวจและการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ✓การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ✓การจัดการเพื่อให้ได้ผลิตผลคุณภาพ	✍ตรวจบันทึกข้อมูลของเกษตรกรตามแบบบันทึกข้อมูล